

Sen o lásce (s příchutí třešní)

Tři ženy s pochodněmi drží stráž na příchodové cestě ke Špilberku. V tichosti, jen letným pokýváním hlavy zdraví náhodné a zvědavé kolemjdoucí či uvědomělé diváky, kteří se přišli podívat na nejnovější exteriérový projekt **Studia ALDENTE** – *Na hlídce u třešňového piána*. Návštěvníci se kupí ve svíčkami vymezeném prostoru, kolem kterého tančí jak víly tajemné, spoře oděné ženy. Ve vzduchu je cítit petrolej. Krátce po osmé hodině chladného říjnového večera začínají ženy trojhlasným zpěvem v doprovodu hudebníků vyprávět archetypální příběh o lásce jednoho muže a dvanácti královských dcer...

Velkokapacitní projekt, čítající přes třicet účinkujících je možno rozdělit do tří navazujících částí. První začíná po úvodní písni žen. I přes libozvučné tóny příčné flétny, bubínku a mandolíny se v momentě rozpohybování průvodu v čele s ženami-průvodkyněmi dostávají pocity dítěte chystajícího se na stezku odvahy. Brzy se obavy skutečně naplní, a to když je skupina přepadena zahalenými muži se sekerami a planoucími pochodněmi. Diváci se intuitivně semknou. Poté, co si Řezníci prohlídli své „oběti“, odbíhají do tmy a na cestu už opět svítí jen bezejmenné, tančící dívky. Průvod se zastavuje těsně pod Hlídou. Toto zastavení má vědomě nahnat čas pro scénografickou instalaci ve třetí části projektu. Když dívky tančí kolem fontány s vodou, protnou se v inscenaci všechny přírodní živly. Diváci se dívají zmateně po sobě – co se bude dít? V mžiku je slyšet rytmický hlas několika mužů-katů, kteří rychlým krokem vystupují ze tmy. Rázem stojí v bojovném postoji kolem diváků – není úniku. Chvíli se nic neděje, napětí vzrůstá, muži si hrozí výhružnými pokřiky. Znenadání prochází mezi diváky, je slyšet sek a dutá rána padajícího špalku, tento princip popravu se v inscenaci ještě mnohokrát opakuje. Scéna byla nevybíravě narušena skupinou alkoholem opojených mladistvých, kteří hlasitým pokřikováním komentovali odehrávající se děj, s podobnými interakcemi se ovšem při tomto typu divadla počítá.

Po opětovném předložení a kontrole lístků jsou diváci vpuštěni do oploceného prostoru Hlídky. Ti rychlejší se mohou posadit na přichystané židle, ostatní postojí. Druhá část projektu je stejně snově poetická jako ta předchozí, ovšem zde už postavy začínají rozmlouvat skrze jednoduchý, opakující se jazyk různorodých ukolébavek a říkadel. Velmi výrazná je scénografie. Dominuje vyvýšená, statická, ženská postava s rudým „kloboukem“, která symbolizuje archetypální slunce, lunu, krále či personifikovanou kolíbku. Žena je zahalená v bílých obinadlových šatech, ze kterých se vine dvanáct pupečních šňůr. Na konci těchto provazů je vždy upoutána jedna z králových dcer, která je po zneuctění mladíkem odstřižena od mateřského lůna (vymotána z obvazu). Černobílé barevné rozhraní je obohaceno množstvím červených koulí a kuliček – třešní. Právě v této části je divákům objasněna zápleтка příběhu. Daleko, předaleko žil byl mocný vládce, který měl dvanáct krásných dcer, avšak pouze ta dvanáctá měla i dobré srdce. Dcery postupně podléhají jednomu muži, který si na ně „zahraje“ a jelikož se tak

stanou před svatbou nečisté, jejich kroky směřují na popraviště. Až jedenáctá, ta, jejíž rty chutnají po třešních, se vzepře neblahému osudu.

Poslední část inscenace se přesouvá do interiéru. Dosavadní spíše pohádková atmosféra se zcela vytrácí, inscenace se zásadně proměňuje. Prostor je konkretizován velkým nápisem – zabijačkové hody (po smrti deseti dcer tato scéna evokuje krvavé pohádky Boženy Němcové). Herci přímo konfrontují diváky, „Ty jsi tu taky, to bych nečekal?!“ Taktéž hudba hrubne výraznou hrou violoncella. Diváci se probouzí ze snu do reality obžerství. Z dvanácté dcery je rázná šenkýřka. Emancipovaná jedenáctá dcera se po zjištění, že muži jsou nenapravitelní záletníci, rozhodne pro radikální čin.

Ve Snové feerii pod Špilberkem (podtitul inscenace) je zachycen koloběh dne a noci. Cyklické opakování nastává i ve scénách zobrazujících obdobný osud prvních čtyř dcer, během těchto scén to v prokřehlém publiku nedůvěřivě zašumí, zdali to takhle půjde se všemi ostatními. V inscenaci je výrazný důraz na detail (počet a barevnost černě a bíle oděných královských dcer odpovídá počtu dvanácti pultůň jedné oktávy) a propojování, proměnlivost různých vyjadřovacích prostředků (hudba, zpěv, pohyb a slovo).

Projekt je směle označen jako site specific, což vymezuje umělecké projekty vytvořené pro konkrétní čas a prostor. Specifické místo a jeho identita jsou hlavními zdroji a inspirací pro tvorbu. Umělci si k místu vytvářejí vztah a až následně nalézají hlavní téma projektu. *Na hlídce u třešňového piána* se sice odehrává v netradičním prostoru, ale tematické sepětí s ním není dostatečně čitelné. Inscenace by byla přenositelná do jakéhokoli podobného prostoru (například park Lužánky). Projekt sice pracuje s přirozenými impulsy a vlastnostmi dané lokace, avšak v případě site specific umění je v centru zájmu právě a jenom prostor, z toho důvodu je označení site specific spíše zavádějící.

Žaneta Skálová, RozRazil Online, 25. 10. 2010

Studio ALDENTE: Na hlídce u třešňového piána (Snová feerie pod Špilberkem).

Text: Dagmar Radová / Scénář a režie: Jitka Vrbková / Hudba: Milan Hájek / Dramaturgie: Eliška Poláčková / Scénografie: Zuzana Hejtmánková / Kostýmy: Miroslava Břundová / Asistent režie: Markéta Břundová / Produkce: Jana Kukačková, Eva Doležalová. Premiéra 20. září 2010, psáno z reprízy 9. října 2010.